

BÉTSI MAGYAR KURIR.

és

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr. Indult: Pénteken, Januárius' 10-dikén, 1834. 3.

FRANTZIA ORSZÁG.

(National.) Midőn a' Király megnyitá a' Parlamentet, az Ülés igen hideg volt, és a' Restauratio óta most történt először, hogy a' Thrónusról mondott beszéd taps által félbe nem szakasztott. A' beszédet még tsak a' Kormány barátjai is szín nélkül valónak tartják. Nagyon szemet szúr, vagy is inkább fölet sért a' Királyi beszédben az a' hely, hol az mondatik, hogy a' Kormány részén van a' két Kamara, a' Némzetigárda, és a' Közvélemény, így hát egész Frantzia Ország? és később még is partoskodásról van panasz. Az említett Ujság azt is hánytorgatja, hogy a' Király fegyveres katonaságtól van körülvéve, holott nyilvánosan meg van tiltva a' törvényhozó test körebe fegyveresen lépni, úgy szinte az is, hogy a' Király a' Képviselek jelenléteiben, kikről azt kell feltenni, hogy Néki (a' Királynak) political systemát dictálnak, magát örökkel körül vétesse.

(Allg. Zeitung.) A' Frantzia Országgi munkások Egyesületjekre nézve tett vizsgálatok fontos következményeket vontak magok után. 1. or. Az egyesületek koránt sem valának valami materialis szükségnek szüleményei, melly a' lakosokat kétségbe ejtette, 's a' társaságos rend megtámadására bizgattá volna: mert mikor egy mesterlegény naponként 5 frankot kereshet, az ügyetlenek és betegeknek ápolásokra pedig a' mesterek magokat önként ajánlották,

ott nem lehet szó szükségről. 2. or. Ellenben bizonyos, hogy amaz irtóztató bizonyos theoriáknak, mellyek a' munkások fejeikben kerengtek, következei valának, részszerint előre kitsinált plánuma egy felekezetnek, mellynek markában valának az elfogattatott vakmerő munkások fejei. Ez a' felekezet vezérlette a' firhang megett a' lázzadókat, vitte a' levelezést, botsátott Proclamatziókat, koholt fortélyokat nagy elmésséggel, a' végrehajtás kivitele mellett jót állott, és az ügy igazságát naplókönyvekben védelmezte. Éppen ez a' felekezet, az egész merészletnek lelke, ez tudta kikerülni az üldözők vizsga szemeiket, míg végre tsak ugyan keleptzébe nem esett. 3. or. A' planum hihetetlen bátorsággal úgy volt kipétzézve közhírlapokban, mint a' szegényeknek megtámadások a' gazdagok ellen. Ez az egyesület nem tsak Frantzia Országban kapott lábra, hanem más Országokban is, nevezetesen Angliában, hol a' munkások esküvés által mély halgatást fogadnak, és tsak bizonyos feltételek mellett adják magokat a' dologra. Ezt a' Revolutzionálisták nem is tartják többé megtzáfolásva méltónak. 4. or. Ezen együletek nem újak, mert mindjárt a' Juliusi Revolutzió után kóvályogtak társaságok ide oda, 's nyilván hirdelgeték, hogy ők az emberiség javára vetnek, 's ímé most kezdik az aratást! A' Párisi munkások még 1832-ben vitték fellyebb hóldnapi béreket, eze-

renként gyűléseket tartottak, ítéletet hoztak, állandó biztosságot neveztek ki, még pedig nem csak egy két napra, hanem több hónapokra. 5 ór Nehány tzikosnak elfogattatása által a veszedelem még el nem enyésztetett, hanem csak elhalasztatott. Valameddig a Kormány nem elég erős azokat kiirtani, kik titokban a tüzet gerjesztgetik, valameddig a revolutzionalis sajtonak Ura nem leend, mind addig fejek felett lebeg a paraszt háború azon Országoknak, mellyekben a Revolutzió kedvező helyezet foglalt el. 6 ór A mi közelebbi okait illeti ezen egyesületnek, elég legyen Clavean ügyésznek szavait előhozni, a ki úgy lép fel, mint a Párisi mesterembereknek pártfogójok: „Ti szerzői — így kiált fel, — az 1789 ki lázzadásnak, hittetek volna, hogy egykor a munkások botot vévén, sergenként támadják meg mestereiket, 's imígy szállítják meg: Ti már elég sokáig voltatok bóldogok, most már takarodjatok, mert rajtunk van a sor, 's hagyjatok békével élni, vagy másképpen reszkessetek!“ És ha a Revolutzió szerzői nem is gondolkoztak arról, hogy a megfizetés órája az új birtokosoknak is fog ütni, hogy ezeket a Proletariusok ugyan azon okból birtokjoktól megfoszthatják, — tehát az által az emberi rövid látásnak új tanubizonyságát adták; ez pedig dölyfösségében mindenkor megfelejtkezik a Nemesisről, melly a jelenkornak vétkeit ugyan azon mértékkel méri, mellyel mérettetett az előkornak, midőn ennek kezében vala a hatalom.

Boulognéból jelentik: Amphitrite hajónak gyász emlékezetét felelevenítette egy ujobbi szomorú történet. A tenger ismét megdagadt, 's a szélvész dühösen fujt. Délutánni negyedfél órakor egy vassal, 's atzéllal terhelt Norvégiai hajó elmerült: honnan jött,

nem tudatik: 12 ember egy darabig küszködven a habokkal, végre csak ugyan oda vészett. A partokra hanyott iroványokból tudták meg a hajó nevét.

Gras-Preville a Deputatusok Kamarájának volt Elölülője Dec. 27-én következő bútsú beszédet tartott: Uraim! Éppen midőn Elölülői széke-
met idehagyom, 's erre felvilágosodott, és részrehajlatlan társamat, ki már ezen hivatalban harmad ízben szerentséltetett, engedjék meg az Urak, hogy megköszönjem azon szíves erántam viseltetett indulatot, mellyben hivatalom rövid ideje alatt részeltettem, 's azon őszinte kívánságot kijelentsem: bártsak az Urak nyugodalomban végeznék azon számos, és fontos munkálatokat, mellyeket a Kamara a Királyi beszéd után elővenni magában eltökéllett. A Char-
tában foglalt ígéretnek, illő, hogy betelyesedjenek. Tehát törvény fog hozatni a Miniszterek, 's más tisztviselők feletti terhekről, az Atyáknak szentjussai megóvatnak a tanítás felszabadítása által, új vámtörvény fogja földművelésünk, 's szorgalmunk érdekeit őltalmazni. Kormányunknak a külső Hatalmasságoktól adott biztosítások méltán hagyják reményleni, hogy a közbékesség állandó, de a felszigeti történetek, a pártosság hartzai, mellyek Spanyol Országot fenyegetik, déli határszélünkhöz rendelt sereg, azon nehézségek, mellyek a Hollandi 's Belga Király közötti egyességet hátráltatják, a Helvétziai nyughatatlanságok, Török Országot fenyegető veszedelmek, mind ezek olyan okok, a miért a Miniszterek kötelelességeknek tartják a sereget olyan lábra állítani, a mint az Ország bátorsága megkívánja. Uraim! Hogy a dolgozó, és békés lakosoknak számokra a rendnek, és békének jóltevő befolyását bátorságosítsuk, a Kormány a Tisztviselőségre, a hivatalnak

munkásságára, és a' katonáknak vitézségekre épít: együtt munkálódásunk, Frantzia Ország érdekeitől vezettelve, támogatni fogja bődögság iránti reményünket! Ezennel meghívom az új Elölülő Urat, és Titoknokokat, foglalják el helyeket." Ez megtörténvén, Dupin Ur így szólott: „Uraim, és kedves Collegáim! Jóakarátjoknak újabb jelei arra köteleznek, hogy a' bennem vetett bizodalmat megérdemeljem. Jól tudom én, hogy az Elölülői helyezet nem tsak rendkívül való betsület, de egyszersmind fontos kötelességekkel van egybekötve, és én azért szerentsésnek tartom magamat, hogy ezeket megkönnyítik munkás társaim, kiknek barátságok felől meg vagyok gyözödve. Vélem egyforma igyekezettől lelkesítettve tudják öök, hogy munkálódásainkban a' rendre kell ügyelni, a' Kamarának jussait, és tagjainak függetleségét óltalmazni kell, 's határozatait megtartani. Uraim, 's drága Collegáim! Az előtti Ülések megnyitásakor, mindeu figyelmetességünk annak megvizsgálására vólt szorítva, mi tévök legyünk? hát a' mostaninak megnyitásakor nem illendö vólna e' azt megmutatni, mit tettünk légyen ekkoráig? Nem tzélom nékem, minden munkálatjokat az Uraknak gyenként előhordani, mert az sok időt venne el. Tizenhat hónap alatt, míg tudniillik az Ülések tartottak, 101 közönséges, és 243 különös törvényekre szaváltak. Ezek között hálával fogadta Frantzia Ország ama régen óhajtott törvényt, melly szerint a' 23-dik törvénytzikkely megváltoztatott, (a' Ministerialis padokon suttogás) 's a' Nemzettel egyetértőleg a' Pairi méltóságának örökösülése eltöröltetett. Úgy nem külömben az a' törvény is, melly a' fenyítőtörvénykönyv tzikkelyeit meglágyítván, a' büntetésnek hamarább eszköz fogamatot, — továbbá a' szemé-

lyes elfogattatásról törvény, melly az emberiségnek, és előhaladásnak lelke szerint hozattatott, — az újontszedés, és a' száraz földi, 's tengeri hadierőnél előlépésekről törvény, — a' Kerületi tisztviselőkről, 's választásokról hozott törvények nyilván mutatják, minősikert reménylhetünk, ha a' tisztviselők is korlátoztatnak törvény által, — a' Status tzéljainak kivitelére megkívántató vagyom eladások, és közmunkálatok iránt hozott törvények, portékaházak építése, a' gyarmatoknak adott polgári, és politikai jussok, a' nélkül, hogy ezen rendszabásoknál ízetlenségek történtek vólna, a' mit sokan jövendőlgettek, végre a' kezdőtanítás fellett hozott nagy törvény, melly még általánosabb felszabadítást készít előre, mint a' rabszolgák felszabadítások, kik elő ítéletektől sanyargattatva szomorú életet éltek ekkoráig. Még egy nagy kérdés van hátra: arról van tudniillik a' szó, hogy ha lehetséges, jó vámtörvényt hozzunk, 's az Alkotvány által ígért törvényeket bévégezzük: azután Frantzia Ország, nekünk köszönheti alaptörvényeit, és a' Kamara igazi Constitutzionalis leend, még pedig nem tapasztalatlan ujítók vakmerőségek, hanem férjfiúi, érett böltsesség mellett, a' Revolutziót megszüntetni kész lévén, azalatt, míg ezt mások minden siker nélkül bizgatták. (A' Centrumban éljen kiáltás, a' bal oldalon nevetés.) Akkor békével jártunk végire mindennek a' bekételenség közepette, a' nélkül, hogy a' főváros legkevésbé is megrázkodtatnék. Mi szünet nélkül törekedtünk a' Status költségeit, a' bevétellel megegyeztetni. Igaz, a' népen még sok teher fekszik, de ez azért van, hogy a' Juliusi Revolutziónak módot szolgáltsunk a' hitel megerősítésére, a' közönséges szolgálat fenntartására, szerentsétlen hősök támogatására, tengeri erőnk meg-

alapítására, melly hatalmunknak, szerentsénknek, és ditsőségünknek fő emelőrudja, fegyvertárunknak, mellyet a Restauratio pusztán hagyott, elkészítésére, végre seregünknek, melly háborúban védpaizsunk, békességben kevelységünk, kiegészítésére. Uraim! ha valaki kérdez bennünket: mit tettünk? akár barát, akár ellenség legyen, ez leszsz feleletünk, ez számadásunk! (a Centrumban éljen kiáltás.)

SPANYOL AMERIKA.

Vera cruzból Oct. 31-kén érkezett tudósítások jelentik: Santa na 428 fogolyal Mexicóba jött: ezen foglyok közt vólt 5 Obersterhadnagy, 16 Kapitány, 14 Hadnagy, 24 Alhadnagy, 51 Altiszt, 47 Káplár, és 270 közember. Don Luis de Valle Mexicói Consullá neveztetett. Az Országban majd mindenütt vissza tért a béke, és tsendesség. Santa na Praesidens Mexicóba lett érkezése után, egy Proclamatziót botsátott ki, mellyben jelentti, hogy a polgári kormányt ismét áltvette legyen. Ő mindenütt engedékenynek mutatta magát, de a Congressus megfosztotta a Mexicói Státusokban tekintetétől a Pápát, a Klastromokat kinyittatta, és az azokban találattott szerzeteseket, és apátzákat felszólította, térnének vissza a polgári életbe. Azon törvény, melly az Éjszak-Amerikaiaknak Texas Provintziába való bebotsáttatások iránt hozattatott, elfogadtatott, 's úgy hiszik, hogy egy legközelébb hozandó törvény által idegeneknek is megengedtetik a Mexicói Státusokban földet bírni. Miólta az Elölülő ismét áltvette hivatalát, leginkább két fontos kérdéssel foglalatoskodik, úgymint egy közhírré teendő Amnestiával, és a papság iránt hozandó törvénnyel. Minden kártékony befolyású személyeket száműzni akar, halálra

tsak kevés embert ítél, vagy ha lehet, egészen kikerüli. A Cholera Mexicónak legnépesebb részeiben alább hagyott, 's hihetően nem sokára egész Országból kipusztúl.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

(Moniteur Egyptien.) Alexandria Nov. 27-ről Tossitza Ur, úgymint a Görög Királynak Consula, tegnappogadtatott el Mehmed Ali által, a Consult minden előkelő földieikísértek a V. Király palotája küszöbéig, a mi után meghiteltető levelét általadta: egy drága bundával, 's gyönyörűen kirakott karddal ajándékoztatott meg. Midőn a palotából kilépett, a grádicts alatt egy déltzeg arabs paripa készen állott aranyos nyereggel, mellyet szinte Ő Magassága ajándékozott a Consulnak.

P O R T U G A L L I A.

(Courrier.) Lisbona Dec. 18-kán. Jelenleg két rendbeli hír szárnyallik, de egyik sem valósodott meg: az egyik, — hogy 18,000 Spanyol katona Portugalliába ütött bé, és 3 osztályban Portalegre, Marvão, és Elvas felé tart, a másik, hogy Gróf Santa Marta, Macdonald helyébe lépett legyen, és Dom Miguel serege fellett a Commandót általvette. Dom Pedró, és a Pairek közötti meghasonlás abba maradt, de leszsz idő, mellyben nagyobb lánggal kifog rohanni. Hare Oberster még mindég Cartaxóban mulat. Az újonnan megérkezett segéd sereg, annak az Orzágnak a honnan jött, nem nagy betsületére válik.

(Times.) Lisbona Dec. 18-dikán. Oportótól 2 mértföldnyire a Pedristák megverettettek a Miguelistáktól, kik a várost megtámadni ugyan nem merik, de még is ollykor ollykor tüzelgetnek, 's a lakosokat nyugodni nem hagyják.

A' Kormány nem tartotta tanácsosnak többet közhírré bocsátani, mindazáltal más hiteles forrásból tudjuk, hogy Pachaco Oberster megsebesített, és csak alig érhetette el Oportót. Stubbs Generális igazgató, kiről azt hitték volt, hogy az Oportói lakosok előtt igen kedves ember, a' napokban megérkezett, 's már fogadásokat is tettek, hogy a' közelébbi hónap lefolyta előtt az a' város a' Miguelisták birtokában leend, a' mit mindazáltal mások hihetetlennek tartanak.

Dom Pedró Dec. 17-kén belső Minisztere Jose Antonio de Aguiar által ekképpen felelt a' Paireknek Protestatzióikra Gróf Taipa iránt: Uraim! A' Braganzai Hertzeg Ö Tsászári Felségének parantsolatjából jelentem 1-ör Ö Felsége a' 9 Paireknek, kik között 4-en soha sem voltak Gyűlésben, beadott Protestatzióikat a' legnagyobb figyelemmel olvasta. 2 or A' Monarchia Constitutzionalis Chartájának magyarázatja nem a' Paireket illeti: ha mindazáltal olyan környülállások jönnek elő, mellyek szükségessé teszik, hogy a' Tsászár a' Chartának valamelyik tikkelyéről felvilágosítást adjon, akkor ezt meg fogja tenni, és a' mint az igazság magával hozza, a' Statusnak politikai hatalmát, és a' két Kamara tagjainak érdekeit meg fogja egyeztetni. 3 or Az említett Protestatzió a' Cortesek elibe fog terjesztetni, mihelyt szerentsékn leend azokat összevgyülni látni, hogy annak megvizsgálása után el lehessen határozni, vallyon a' Constitutzionalis Charta megsértetett legyen e' vagy nem? 4 er Ö Felsége a' Tsászár igen örül azon, hogy a' Protestatziót aláírt tagok, Ö Felsége eránt olly tiszteletet, a' Chartához pedig annyi ragaszkodást mutatnak, melly utóbbiért, úgy nem külö-

ben a' Királynéért a' Tsászár olly nagy áldozatokat teve.

Terceira Hertzeg, 19-kén válaszolt ezen íroványra, 's még egyszer előterjeszté, melly szerint a' Pairek azt kívánják, hogy Ö Felsége világosabban, és nyomosabban adja elő: a' Constitutzionalis Chartának mellyik tikkelyét tekinti a' Kormány erőben lévőnek, és mellyiket erő nélkül valóznak?

Dec. 8 kán a' Tsászár a' templomban volt, hol a' Cholera megszűnése végett Te Deum énekeltetett. A' Setubali Corregidor Dec. 10 kén költ tudósításában tökéletes tsendesség uralkodik.

(Morning Chronicle.) Sartorius Admiralis mentegeti magát, hogy a' Portugallus Flottát oda hagyta. Ezen mentségből kiséül, hogy az Admiralis, megrongált egészsége miatt, tulajdon kívánságára bocsátatott el szolgálatjából.

SPANYOL ORSZÁG.

Bayonne Dec. 14-dikén. Éppen most érkezett meg egy Spanyol Kurir Hogy a' Carlistai bandákat kikerülje, kik Vittoria, és a' Frantzia határ közt tsoportoznak. Arragonia felé kellett venni útját. Dec. 15-dikén Madridban a' Constitutzionalisok fel-lázzadtak: Zeának élete veszedelemben forgott; a' Királyné lóháton nyargalt fel 's alá az útszán, 's csak ezen a' módon tsillapítá le a' felbőszült sokaságot.

(Indicateur de Bordeaux.) Bayonne Dec. 25 kén. Egy kellemetlen történet Guernicában mély sebet ejte a' Királyné ügyén. Háromszáz katona e' lineaából, és 200 a' Királyi Gárdából, 1900 igen kedvező helyezetet nyert Carlistát megtámadott: ezen hartznak

a' Királynéra nézve igen rossz kimenetele lön; mert a' Gardabeliek majd mindnyájan elestek, a' línea seregből pedig 80-an maradtak a' tsatapiatzon, 120-an megsebesítettek, a' többiek elszélesztettek. Ez annyival károsabb a' Királyné seregére nézve, mivel a' Carlisták ezt, függetlenség háborúnak tekintvén, azt hiszik, hogy mi után az első lépés megtéetett, a' többi önként következik, kivált, ha a' Madridi Kormányának ügyetlensége használtatni fog. A' Királyné katonáit Generál Báró Solard Espinosa vezérelte volt.

(National.) A' Baski kerületekben ismét félben szakadtak az öszvekötetések. Nem tsak hogy a' Staffetták megszűntek, hanem a' nagy Országúton járó Kurírok is feltartóztatnak: így a' többek között a' múlt héten, egynek minden iroványai elszedettek. Az útasoktól elterjesztett hírek, merő költemények, 's ollykor ollykor egymással ellenkezők: annyi minden esetre igaz, hogy a' Királyné seregei a' városokat megszállották, ellenben a' síktérnek, a' Carlisták Urai.

(Sentinelle des Pyrennées.) Catalonia, és Arragonia, melly tartományok ekkoráig békében voltak, végre engedtek a' papok, és szerzetesek fáradhatatlan intselkedéseiknek. Nagy a' forrás, 's azt mondják, hogy ottmár több helyeken kiütött a' lázzadás.

N A G Y B R I T A N N I A.

Gibraltárból jelentik, hogy Marsall Bourmont ket fiaival együtt ide megérkezett légyen, miután Spanyol Országban keresztül tett útjokban az ide való tisztviselőktől mindenféle illetlenséget kiállottak. Út közben tsak falun volt szabad hálgniok, nagyobb városokat kerülniök.

A' Sz. Simonisták és Owenis-

ták között versengés támadt. Ez a' két nevű rend, ugyan azon egy principumból indúl ki, tsak hogy egyik sem akarja ezt elesmerni, 's mind egyik külön rendet szeret formálni.

B E L G I U M.

(Moniteur Belge.) Goblet külső dolgokra ügyelő Miniszter, Resignatzióját beadván, elfogadtatott, 's egy Dec. 29-kén költ Királyi rendelésnél fogva, Gróf Felix Merode neveztetett helyébe.

N É M E T O R S Z Á G.

(Müncheni pol. Ujság.) A' Király Felsége meg értvén Hauser Gáspáron az Ansbachi Királyi kertben elkövetett gyilkosságot, a' Status pénztárából 10,000 forintot méltóztatott jutalom fejében annak ígérni, a' ki az említett szerentsétlen Hauser gyilkosát kézre kerítendi.

E L E G Y E S T U D Ó S Í T Á S O K.

A' Hauser Gáspáron elkövetett gyilkosság felől egy levél közöltetik: Ansbach Dec. 18 kán. Tisztelt barátom! Hauser Gáspár, kinek szomorú sorsán egész Europa részt vett, az az ifjú, a' ki életének nagyobb részét egy nyomorúlt földalatti tömlötzben töltötte, a' ki tsak 5 esztendő óta adatott vissza a' társaságnak, azólta pedig rendkívül való, tsaknem hihetetlen elmerőt bontakoztatott ki, úgy hogy már köz hivatalra fordittathatott, — ez a' szegény, de talentomra nézve gazdag fiatal ember nints többé! Megkérdhetetlen ellensége, ki ötethihetően Attyától, 's Annyától megfosztotta, 's minden bizonyítvány után, örökségétől is, győzedelmeskedett! Nem tsak földi javait ragadta el, de még életét is, 's hogy, mint ő reménylette, ördögös

tette, soha se jöjjön világosságra, elébb száját földdel dugta bé, azután pedig orozva meggyilkolta. A' nagy szomorú játéknak most már vége van, 's a' kárpit a' szerentsétlen lelt gyermekén lesett: de ezen tett körül lobogó világosság még nem aludt el, — egy világot előltott ugyan a' pokolra való, de az örök gondviselésnek napja, a' soha sem nyugvó igazságnak fáklyái megújult fényel ragyognak, míg a' gonosz, önn lelkiismeretétől mardostalván, végre magát elárúlja. Meglehet, hogy már másképpen is meg van büntetve. A' hol tsak jár, kel, tettét minden lépten szidalommal, és átokkal megterhelve hallja rebesgetni. Az a' kés, mellyel Hauser Gáspárt szíven szúrta, kevésbé vág, mint önvétkének súlya. Azért itt mindnyájan reménylik, hogy eljön az az idő, mellyben az ártatlan áldozatnak hóhérja kitudódik. Magát a' történetet, hogy mint tsalta légyen el a' nyomorúlt, az árva Hausert, kész akartva, nem említem, mert hiszen az, Ujságokban, kimerítőleg érdekelte: tsak azt jelentem fájdalommal, hogy még halála napján véle beszéltem, 's szájából, — a' mit az igaz, tsak most magyarázhatok meg magamnak, — olly szavakat hallottam, mellyekből kisül, hogy Hauser azt gondolta, melly szerint az önn származása felőli kétség nem sokára el fog oszlatni. Ő ugyan senkinek sem szóllott, nem mondta, hogy egy idegen felkereste, 's véle beszélni kíván, de mégis némelly barátjainak azon idegennel való öszvejövetelt, álom képébe öntve adta elő. Ezt tette véllem is, a' mit szájából hallottam, ímhol közlöm: „Hartman“! így szóllta meg halála előtt való napján, talán hólnap már fogom tudni, ki vagyok, 's fogja tudni az egész világ: már két éjjel jelenik meg álmomban egy Alak, melly eredetem felől bizonyos útasítá-

sokat ígér. Hogy igen gazdag vagyok, az bizonyos, de még mi vagyok más, nem tudom. Hólnap azonban, hólnap édes Hartman, mindenről bizonyost mondok!“ Én ezt válaszoltam: hogy hogy? álom? és tsak álom volna az? „Ő ez az álom, válaszolt Hauser, megvalósodik.“ Tsak egyről kelle az esmeretlennek esküt letennem, arról tudniillik, hogy üldözömnek megengedek, 's ötöt soha se fedezem fel a' Törvénytörés előtt! Én ezt örömmel teszem, szavamat meg is tartom, ha tsak egyszer ki vólt Apám, Anyám, megtudhatom: Ő én szerentsétlen, a' ki soha se kóstolhattam azon örömet, mellyet egy fiú Szüléinek ölében érez! Délután két órakor, midőn ezeket mondotta, arra kért, hagynám ötöt egyedül. Ekkor vala teendő utolsó menetelet. Ugyan az az esmeretlen, kit álmomban burkoztattott, a' kést szívébe döfte. Most már világos előtte a' titok. Még elhúnyta előtt hozzá siettem, 's végre sok tolongás után halálos ágyához eljutottam. Ekkor kezemet meg ragadta: Édes Doctor, rebegé: bártsak ne hazudtam volna, bártsak igazat szóllottam volna, — akkor bizonyosan megszabadított volna. Álmomnak olly kevés fontosságot adott, a' valóságot bizonyosan még kétségesebbnek tartotta volna. Én rettenetes hálóba estem, — de az Isten ítélni fog, 's én ezen bizodalomban halok meg. Ezek vóltak utolsó szavai. Mihelyest többet hallok, meg írom. Sok emberek elfogattattak gyanúból, de kétlem, hogy a' gyilkos köztök légyen. (Aláírás.) Dr Hartman.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'sonból Jan. 7-kén. A' Tekintetes Rendek naponként folytatják tanátskozásait a' törvénykezési munkálat felett. Most a' 3-dik nevezetes Tzikkelynek 5-dik pontja forog vitatás alatt,

mellyben a' Vármegyék törvényszékeinek elrendeltetése azoknak Elölülői, fizetendő és betületbeli tagjainak száma határoztatik meg.

Zemplén Vármegyéből. A' Zemplényi kórháznak legelső alapjául, a' Megye Rendei 1803-dik eszt. Böjtmás havának 25 dik napján, néhai Nagyméltóságú Galanthai Gróf Eszterházy Jó'sef Főispány Ő Excellent. Elölülése alatt tartott közgyűlésben, azon 1878 Rftokat tették le, mellyet betses emlékezetű akkori első Alispány Rákóczi Okolicsányi János, bizonyos kintstári életnek Buda felé vizen való szállítás által lett nyereségből a' Megyének beadott. Ugyan azon gyűlésben vetélkedő huzgósággal több nagylelkű Hazafiak, több ajánlásokat tettek; úgy-mint: Mélt. Ifj. Gróf Aspermont 400, Gróf Döry Gábor 50, Báró 'Sennye János 100, Vitézlő Lónya Gábor 200, Péchy Jó'sef 50 ftokat. Ezek után 1820-dik esztendőben: Báró 'Sennye János az eszekben megháborodtak felsegállítására 5,000; ismét ugyan azon eszt. ben azon Báró, ugyan tsak azon szerentsétleneknek boldogulásokra 10 000 vftokat. — 1822-dik eszt. ben a' Bodrogközi Járás részéről közönségesen ajánltatott 1252 ft. 30 kr; a' Homonnai Járás részéről 171 ft. 22 kr. — 1823-dik eszt. ben Méltóságos Gróf Csáky László a' kórház orvosai fizetésekre 12,000 vftokat ajánlott. A' Terebesi fegyverház ára, melly a' kórház előmenetelére fordított; tészen 15,069 ftokat. — Ugyan e' végre V. Balás-házy János 500, Hertzeg Brezenheim 4000, Kesztenbaum Márton zsidó 20,000 ftokat adtak. Ezekén kívül több ajánlások is tétettek, de a'

mellyek még ez ideig a' számadás rend' be szedéseig bizonytalanok. — Különös háladalósságot érdemlenek Zemplénnek azon kegyes Asszonyai, a' kik ezen kórházat, ágybeli, ruha, vászony 's egyéb jótételekkel gazdagították: nevezetesen adakoztak: Báró Vécsey Pálné Ő Nagysága egy ágyhoz megkívántató minden készületeket 5 esztendei gondoskodással, T. Matolay Gáborné ugyan ennyit, T. Fáy Ferentzné szinte, Gróf Csáky Petronella 2 nyoszolyát minden megkívántatókkal, T. Szemere Jó'sefné, Szemere Györgyné, Horváth Antalné, Bernáth Jánosné Asszonyok, mindnyájan egy egy ágybelit, úgy hogy már 12 ágy ugyan annyi beteg számára a' jótévő Asszonyok által felkészítve van, 's használtatik. Ugyan ezen kórház számára a' Zemplényi Casinói Társaság 400 pengő ftokat fizetett felsegállításoképpen. — A' Kórháznak mostani rendes orvosa T. Breznay István; seborvosa Troll Leopold; ezeket mindenkor a' Gróf Csáky familia választja; most Gróf Csáky Imre Ő Nagysága nevezte ki. — Egészes és tágas helyen fekszik a' kórházi épület. S. A. Ujhely városában, szereztett Bretzenheim Hertzegtől mintegy 16 ezer forintokon.

A' Pénz folyamát Januárius' 9 dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	95 1/6
Az 1820-béli sorsosok:	208 1/8
Az 1821-béli hasonlók:	135 2/5
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji:	54 7/8 for. keltek; mind Conv. Bank-Aktziák keltek 1221 4/5 for. ton Conv. Pénzben.